

1-БЛОК: Жалпы кәсіптік пән
Биология
Бір дұрыс жауабы бар тапсырмалар

1. Жер ғаламшарының белсенді тіршілігі бар аймағын қамтиды

- A) ноосфера
- B) биосфера
- C) стратосфера
- D) литосфера
- E) гидросфера

2. Адам ұрығы дамитын анасының арнайы мүшесі

- A) ұрықжолдас
- B) жатыр
- C) плацента
- D) гастрұла
- E) делеция

3. Органикалық дүние эволюциясында ең соңғы пайда болған биологиялық түр

- A) нәсілдер
- B) адам
- C) сүтқоректілер
- D) омыртқалылар
- E) архантроп

4. Тұқымқуалайтын өзгергіштігі айқын байқалатын жекелеген адам топтары

- A) нәсілдер
- B) антроморфоз
- C) идиоадаптация
- D) ароморфоз
- E) дегенерация

5. Қазіргі кездегі жер бетінде мекендейтін адамдардың түрі

- A) архантроптар
- B) синантроптар
- C) питекантроптар
- D) саналы адам
- E) неандертальдықтар

6. Қазіргі кезде биолог ғалымдар мен архитекторлар құрылыс қабырғасына «тыныс алудың» экологиялық жүйесін енгізуді жоспарлауда зерттеп жатқандары

- A) фотосинтез механизмі
- B) жасушалық тыныс алу
- C) жапырақ құрылысы
- D) зат алмасу процесі
- E) белок биосинтезі

7. Эйфель мұнарасын салу барысында зерттеп пайдаланған тірі организмдердің мүше бөліктері

- A) жіліктердің сүйектері
- B) термиттер ұясы
- C) жапырақ құрылысы
- D) діңнің құрылысы
- E) аралар ұясы

8. Табиғаттағы тірі организмдердің жетістіктерін инженерлік мақсатта қолдану идеясын ұсынған

- A) Карл Линней
- B) Леонардо да Винчи
- C) П.И.Мариковский
- D) Жорж де Местрал
- E) В.И.Вернадский

9. Биология мен техника жетістіктерінің жаңа тетіктерін өндіріске енгізу

- A) биониканың мақсаты
- B) архитектураның мақсаты
- C) нанотехнология саласы
- D) гендік инженерия
- E) жаңа технология

10. Организмдер мақсатына жету үшін бір-біріне қатты зиян келтірмейтін кез келген антагонизмдік қарым-қатынас

- A) бәсекелестік
- B) паразитизм
- C) симбиоз
- D) нейтрализм
- E) антропогенез

11. Бір организм екіншісінің есебінен тіршілік етіп, оған зиян келтіретін, бірақ, әдетте өлтірмейтін түр аралық қарым-қатынас формасы

- A) антагонизм
- B) паразитизм
- C) симбиоз
- D) нейтрализм
- E) антропогенизм

12. Жеке организмдердің тұраралық өзара қарым-қатынасы

- A) антагонизм
- B) паразитизм
- C) симбиоз
- D) нейтрализм
- E) антропогенизм

13. Бірегей аумақтарды қамтитын, даралар топтарын құрайтын экологиялық популяциялар

- A) географиялық популяция
- B) биогеоценоз
- C) биоценоз
- D) қарапайым популяция
- E) экологиялық жүйе

14. Табиғатта бірегей кішігірім аумақтарды мекендейтін бір түрге жататын даралар жиынтығы

- A) автотрофты организмдер
- B) топтанып таралу
- C) популяция саны
- D) қарапайым популяция
- E) экологиялық жүйе

15. Жарық энергиясын пайдаланып бейорганикалық заттардан органикалық заттар синтездейтін жасыл өсімдіктер

- A) редуценттер
- B) продуценттер
- C) консументтер
- D) биоценоз
- E) экожүйе

16. Көмілген дән ұзақ уақыт бойы өнбей алғашқы қалпын сақтайтын жер (қойма)

- A) құмырсқа илеуі
- B) қоңыздар қиы
- C) қой қорасы
- D) аралар ұясы
- E) термиттер ұясы

17. Аспан әлеміндегі жұлдыздарды бақылауға «арнайы тапсырма» алған жәндіктер

- A) дәуіттер
- B) қоңыздар
- C) қандалалар
- D) көбелектер
- E) құмырсқалар

18. Ошаған жемісінің жабысқыш қасиеттеріне негіздеп қазіргі кездегі жабысқышты (липучка) ойлап тапқан инженер

- A) Леонардо да Винчи
- B) Жорж де Местрал
- C) Г. Де Фриз
- D) В.И.Вернадский
- E) П.И.Мариковский

19. XX ғасырда француз астрономдары байқаған бізге көрінбейтін жұлдыздардан шығатын ультракүлгін сәулелерді қабылдайтын насеком түрлері

- A) кейбір құмырсқалар
- B) түнгі көбелектер
- C) түнгі қоңыздар
- D) өсімдік қандалалары
- E) бал аралары

20. Тірі организмдер құрылысындағы ерекше жетістіктерді зерттеп, оның экономикалық тұрғыдан тиімді тетіктерін өнеркәсіпте қолданумен айналысатын

- A) биотехнология ғылымы
- B) архитектуралық құрылыс бионикасы
- C) нанотехнология саласы
- D) гендік инженерия саласы
- E) жаңа технология бағыты

1-БЛОК: Жалпы кәсіптік пән бойынша тест аяқталды.

**2-БЛОК: Арнайы пән
Агрономия негіздері
Бір дұрыс жауабы бар тапсырмалар**

1. Өсімдік қоректенуінің негізгі азоттық көзі

- A) Торф
- B) Қаратопырақ
- C) Қарашірінді
- D) Қорда
- E) Гумус

2. Топырақ құнарлылығы

- A) Топырақтың өсімдіктерді көмір қышқыл газымен қамтамасыз ету қабілеті
- B) Топырақтың өсімдіктерді микроэлементтермен қамтамасыз ету қабілеті
- C) Топырақтың өсімдіктерді минералды тыңайтқыштармен қамтамасыз ету қабілеті
- D) Топырақтың өсімдіктерді сумен, қорекпен және басқа жағдайлармен қамтамасыз ету қабілеті
- E) Топырақтың өсімдіктерді органикалық тыңайтқыштармен қамтамасыз ету қабілеті

3. Әлсіз қышқыл топырақтағы топырақ реакциясы (рН)

- A) рН 4,0-5,5
- B) рН 5,5-6,5
- C) рН 4,5-5,0
- D) рН 6,0-6,5
- E) рН 5,0-6,0

4. Топырақты өндегенде оған қарсылық көрсете алатын қабілеті

- A) Байланыстылық
- B) Жабысқақтық
- C) Топырақ қабыршағы
- D) Қаттылық
- E) Физикалық пісуі

5. Топырақ көлемін ұлғайту үшін оның бөлшектерінің өзара орналасуын өзгерту

- A) Араластыру
- B) Тегістеу
- C) Нығыздау
- D) Аңыз сақтау
- E) Қопсыту

6. Топырақ қабатын мейлінше қопсытып, үстіңгі қара шірікті өсімдіктің тамыр жүйесі жайылған тереңге түсіріп, төменгі топырақ қабатын бетіне көтеріп өңдеу әдісі

- A) Сатылы өңдеу
- B) Фрезерлеу
- C) Жыралау
- D) Сүдігер жырту
- E) Плантажды жырту

7. Топырақтың физикалық «пісіп-жетілуі»

- A) Ылғалдану нәтижесінде топырақтың көлемін өзгертуі
- B) Жыртқанда топырақтың ең аз кедергісі болатын және дақылдарды себуге, отырғызуға дайындығын көрсететін жағдайы
- C) Топырақтың сыртқы күштің әсерінен пішінінің өзгеруі
- D) Танаптың толық су сиымдылығына сәйкес келетін жағдайы
- E) Екі еселенген максималдық гигроскопиялығына сәйкес келетін жағдайы

8. Жердің беткі қабатын өңдеу тәсілдері

- A) Плантажды жырту, фрезерлеу
- B) Аудары жырту, айыра жырту
- C) Қаусыра жырту, терең қопсыту
- D) Тырмалау, нығыздау
- E) Тырмалау, катоктау, фрезерлеу

9. Тау жыныстарының физикалық бұзылуын тудыратын фактор

- A) Су, көмірқышқыл газы, оттегі
- B) Тірі организмдер және олардың бөліп шығаратын заттары
- C) Органикалық және минералды қышқылдар
- D) Тәуліктік және маусымдық температураның күрт өзгеруі
- E) Әр түрлі минералы бар судың химиялық әсері

10. Топырақ температурасы әсер етеді

- A) Қоршаған ортаға
- B) Өсімдіктің тамыр жүйесіне
- C) Химиялық реакцияның жылдамдығына
- D) Топырақтың қызуына
- E) Топырақтың механикалық құрамына

11. Қоңыржай белдеуінде өсетін өсімдіктердің үсікке төзетін минуслық температурасы

- A) 4-6⁰C
- B) 10-12⁰C
- C) 2-4⁰C
- D) 12-15⁰C
- E) 6-10⁰C

12. Ауыл шаруашылық өсімдіктерінің фотосинтезіне минималды ауа температурасы

- A) -5⁰C; 0⁰C
- B) +5⁰C; +10⁰C
- C) +10⁰C; +15⁰C
- D) +15⁰C; 20⁰C
- E) 0⁰C; +5⁰C

13. Топырақ өңдеу кезінде топырақты қопсыту, астынан кесу

- A) Сыдыра жырту
- B) Жыралау
- C) Культивациялау
- D) Катоктау
- E) Тырмалау

14. Топырақтың жабысқақтығы

- A) Ылғал топырақтың оны өңдеу құралдарының жұмыс органдарына жабысу қабілеті
- B) Топырақтың өзіне жанасқан заттарға жабысуы
- C) Кез-келген жағдайда топырақтың заттарға жабысу қабілеті
- D) Топырақты өңдегенде оған қарсылық көрсете алатын қабілеті
- E) Топырақтың «пісіп-жетілуін» анықтайтын технологиялық қасиеттері

15. Ұлпа дифференциациясы мен жасушалардың бөлінуі микротыңайтқыштың жетіспеуінен бұзылады

- A) Бор
- B) Кобальт
- C) Мыс
- D) Молибден
- E) Мырыш

16. Топырақты арнайы өңдеу тәсілдері

- A) Культивациялау
- B) Тырмалау
- C) Чизельдеу
- D) Плантажды жырту
- E) Жырту

17. Қайтарым заңын ашқан

- A) Ю.Либих
- B) В.Вильямс
- C) С.Воробьев
- D) К.Тимирязев
- E) Д.Прянишников

18. Минимум заңын толықтырған

- A) В.Р.Вильямс
- B) И.И.Гунар
- C) Ю.Либих
- D) Г.Либшер
- E) Б.Бауле

19. Топырақтың өзінің бойында 0,001 мм көлеміндегі заттарды ұстап қалу қасиеті.

- A) Биологиялық сіңіру
- B) Механикалық сіңіру
- C) Химиялық сіңіру
- D) Физикалық сіңіру
- E) Физикалық-химиялық сіңіру

20. Аммиак селитрасы тыңайтқышының негізгі көзі

- A) Марганец
- B) Азот
- C) Фосфор
- D) Калий
- E) Күкірт

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар

21. Баданалары арқылы көбейеді

- A) Қызғалдақ
- B) Қарақат
- C) Флокс
- D) Пияз
- E) Сүмбіл
- F) Лала гүл
- G) Сарымсақ
- H) Нарғызгүл

22. Фосфорлы тыңайтқыштар түрі

- A) Калий фосфаты
- B) Суперфосфат
- C) Мочевина
- D) Преципитат
- E) Фосфорлы ұн
- F) Томасшлак

23. Жердің беткі қабаттарын өңдеу тәсілдері

- A) Үгіту
- B) Сыдыра жырту
- C) Малалау
- D) Тырмалау
- E) Катоктау
- F) Қопсыту

24. Органикалық тыңайтқыштардың түрі

- A) Көң
- B) Кобальт
- C) Қорда
- D) Торф
- E) Құс саңғырығы
- F) Сабан
- G) Сидерат
- H) Молибден

25. Егін шаруашылығы жүйесінің мелиоративті элементтері

- A) Өнімді сақтау жүйесі
- B) Су мелиорациясы жүйесі
- C) Тұқым себу жүйесі
- D) Ауылшаруашылық және ландшафттық мелиорация жүйелері
- E) Ауылшаруашылық жерлердегі топырақты бақылау жүйесі
- F) Табиғи қоректер орналасқан жерлерді культивациялау жүйесі

26. Марганец тыңайтқышының түрлері

- A) Марганецті шлам
- B) Күкіртқышқылды марганец
- C) Мыс тотияйны
- D) Пирит өртендісі
- E) Марганизирлы суперфосфат

27. Күзгі топарық өңдеу тәсілдері

- A) Тереңге қопсыту
- B) Тереңге жырту
- C) Жазықтабан сыдыражыртқышпен таяз өңдеу
- D) Сүрі жерді терең, аңызды таяз өңдеу
- E) Алмасып отыратын терең қопсыту
- F) Қар тоқтату
- G) Жал жасай жырту
- H) Аңызды нөлдік өңдеу

28. Егін шаруашылығы жүйесінің классификациясы

- A) Интенсивті
- B) Примитивті
- C) Зоналық
- D) Экстенсивті
- E) Агротехникалық
- F) Өтпелі

29. Аралық дақылдардың түрлері

- A) Бүркемелі
- B) Шабындық
- C) Аңыздық
- D) Жаздық аралық
- E) Отамалы

30. Топырақ өңдеудің міндеттері

- A) Топыраққа оптималды құрылымын беру
- B) Арамшөптерді құрту
- C) Өсімдіктерді зақымдайтын зиянкестерге қолайлы жағдай жасау
- D) Топыраққа органикалық және минералдық тыңайтқыштарды қоса енгізу
- E) Арамшөптерді көбейту
- F) Ауылшаруашылық техникасының жұмысын жақсарту үшін қолайлы топырақ үстін құру
- G) Бактериялар мен зиянкестермен күресу
- H) Топырақты себу жұмыстарын жүргізу үшін керекті тереңдікте өңдеу жұмыстары

Жағдаяттық тапсырмалар
1-жағдаят
Бір дұрыс жауабы бар 5 тапсырма

Ауылшаруашылық дақылдары отырғызылған егістіктерде, зиянкестер мен зиянды ағзалардан қорғауға арналған заманауи жүйелерді қолдана бастады. Бұл шаралар алдын алуға бағытталған және үлкен материалдық шығындарды талап етеді.

31. Өсімдіктердің биологиялық қорғау бағыты

- A) Акарицидтерді қолдану
- B) Нематицидтерді қолдану
- C) Родентицидтерді қолдану
- D) Фунгицидтерді қолдану
- E) Вирустық, бактериалдық заттарды қолдану

32. Тірі организмдерді қолдану арқылы зиянкестер мен аурулардың санын реттеуге бағытталған өсімдік қорғау тәсілі

- A) Агротехникалық
- B) Мелиоративтік
- C) Химиялық
- D) Биологиялық
- E) Агротехникалық

33. Зиянды ағзаларға, олардың көбеюі мен өмір сүруіне қолайсыз жағдай жасауға бағытталған агротехниканы қолдану арқылы өсімдік қорғау түрі

- A) Агротехникалық
- B) Мелиоративтік
- C) Химиялық
- D) Биологиялық
- E) Механикалық

34. Зиянды ағзаларды жоюға арналған химиялық препарат

- A) Пестицид
- B) Гербицид
- C) Инсектицид
- D) Фунгицид
- E) Бактерицид

35. Зиянды ағзалармен күресуге арналған арнайы препараттарды қолдану негізіндегі өсімдік қорғау тәсілдері

- A) Механикалық
- B) Химиялық
- C) Агромелиоративтік
- D) Биологиялық
- E) Агротехникалық

2-жағдаят
Бір дұрыс жауабы бар 5 тапсырма

Алматы облысында аумағы 3,5 га болатын көкөніс өнімдерін өсіруге және гүл өсімдіктерін өсіріп, көбейтуге арналған инновациялық жылыжай салынған

36. Қияр екпелерін өсіруге арналған ыдыстар

- A) Пластикалық
- B) Торф-шірінді
- C) Керамикалық
- D) Саз балшықты
- E) Полиэтиленді

37. Тұқымның өсуін жеделдететін және оның ары қарай дамуын қамтамасыз ететін іс-шара

- A) Тұқымдарды микротыңайтқыш ерітіндісінде себу алдында сулау
- B) Топырақты кептіру
- C) Топырақты қопсыту
- D) Жарықпен қамтамасыз ету
- E) Тұқым себу сапасын бақылау

38. Жылыжайдағы өсірілетін дақылдарды үстеме қоректендіру уақыт аралығы

- A) 2-3 күн
- B) 3-5 күн
- C) 5-7 күн
- D) 7-12 күн
- E) 20-25 күн

39. Қияр өсіру үшін оптимальды температура

- A) 30-35⁰С
- B) 12-15⁰С
- C) 25-27⁰С
- D) 15-20⁰С
- E) 10-15⁰С

40. Жылыжайда қолданылмайтын тыңайтқыш түрі

- A) Торф
- B) Калий тыңайтқышы
- C) Фосфор тыңайтқышы
- D) Азот тыңайтқышы
- E) Жасыл тыңайтқыш

2-БЛОК: Арнайы пән бойынша тест аяқталды.